

Utbildningsutskottets yttrande

1990/91:UbU2y

Anslag till länsstyrelserna m.m. (prop.
1990/91:100 bil. 15)

1990/91
UbU2y

Till bostadsutskottet

Bostadsutskottet har den 5 februari 1991 beslutat att bereda utbildningsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1990/91:100 bil. 15 om anslag till länsstyrelserna m.m. jämte motion 1990/91:Bo311.

I budgetpropositionen (prop. 1990/91:100, bil. 15 Civildepartementet s. 50) hänvisas till riksdagens beslut om ansvaret för skolan (prop. 1990/91:18, bet. UbU4, rskr. 76), enligt vilket bl.a. skolöverstyrelsen och länskolnämnderna skall avvecklas. I stället skall ett nytt ämbetsverk, skolverket, inrättas den 1 juli 1991. Till den centrala myndigheten skall knytas en regional fältorganisation med utvärderings- och tillsynsuppgifter samt uppgifter med anknytning till fortbildning.

Länsstyrelsens uppgifter på utbildningsområdet kommer, enligt föredragande statsrådet, att gälla utbildningsplanering för regional utveckling där samtliga länsstyrelser får viktiga uppgifter. I sin roll som samordnare ges länsstyrelsen ett ansvar för att alla de utbildningar som bedrivs i ett län utnyttjas för att främja den regionala utvecklingen. Mot denna bakgrund bedömer föredragande statsrådet det ur ett regionalekonomiskt perspektiv viktigt att resurser finns vid länsstyrelserna för samordning m.m. av utbildningsfrågor inom ramen för arbetet med regional utveckling. För en länsexpert på utbildningsområdet vid varje länsstyrelse beräknas sammanlagt 12,5 milj.kr. under anslaget D 1. Länsstyrelserna m.m.

I bilaga 10 (Utbildningsdepartementet) till budgetpropositionen föreslås en minskning under anslaget B 1. Statens skolverk med 12,5 milj.kr. med anledning av att medel för utbildningsplanering utifrån ett regionalpolitiskt perspektiv avses föras över till länsstyrelserna.

I motion 1990/91:Bo311 (m) erinras om att det nya skolverket kan förutsättas inrätta ett antal distriktskontor för den regionala tillsynen av skolväsendet. Enligt motionärerna kommer förslaget om att inrätta en samordningstjänst för utbildningsfrågor vid varje länsstyrelse att medföra att den statliga tillsynen blir tvehövdad. Därför bör samordningstjänsterna vid länsstyrelserna inte inrättas (yrkande 1). Riksdagen bör således till anslaget D 1. Länsstyrelserna m.m. i proposition 1990/91:100, bilaga 15, för budgetåret 1991/92 anslå 12,5 milj.kr. mindre än vad regeringen har föreslagit (yrkande 2).

Utbildningsutskottet vill med anledning av motionsyrkandena anföra följande.

Utbildningsutskottet gjorde i betänkande 1990/91:UbU4 om ansvaret för skolan följande uttalande i vad avser den statliga skoladministrationen på regional nivå (s. 50):

I och med förslagen om en mål- och resultatorienterad styrning av skolan och om nya verksamhetsformer för det centrala ämbetsverket finns det anledning att utan bindning till tidigare riksdagsbeslut se på hur de organisatoriska frågorna bäst skall lösas. Utskottet har efter ingående överväganden kommit fram till följande. Inom det nya centrala ämbetsverket bör det finnas en särskild fältorganisation. Det bör ankomma på det centrala ämbetsverket att placera personerna i denna fältorganisation i olika delar av landet. Hänsyn skall därvid tas till elevpopulationen i landets olika delar, avstånden i riket samt fältorganisationens arbetsuppgifter. Samtliga tjänster i fältorganisationen bör inrättas med tidsbegränsade förordnanden för att ge möjlighet att ständigt tillföra organisationen ny kompetens och aktuella erfarenheter från utbildningsväsendet. Förebild kan i viss utsträckning hämtas från den tidigare gymnasieinspektionen.

Regeringen beslutade den 11 oktober 1990 att tillkalla en särskild utredare för att lägga fram förslag om och förbereda genomförandet av en ny organisation för den statliga skoladministrationen (Dir. 1990:60). Den s.k. skolverksutredningen (U 1990:5) har den 6 februari 1991 redovisat ett principförslag till organisation av statens skolverk. Förslaget innebär i korthet att skolverket organiseras med en central del och en fältorganisation för uppföljning, utvärdering, tillsyn och utveckling av skolväsendet.

Enligt utbildningsutskottets uppfattning bör länsstyrelserna även i fortsättningen kunna fylla en viktig uppgift när det gäller utbildningsplanering för regional utveckling. Med hänvisning härtill föreslår utbildningsutskottet att bostadsutskottet tillstyrker att medel anvisas för en länsexpert på utbildningsområdet vid varje länsstyrelse med sammanlagt 12,5 mil.j.kr. under anslaget D 1. Länsstyrelserna m.m. och avstyrker motion 1990/91:Bo311.

Stockholm den 5 mars 1991

På utbildningsutskottets vägnar

Lars Gustafsson

Närvarande: Lars Gustafsson (s), Larz Johansson (c), Helge Hagberg (s), Ann-Cathrine Haglund (m), Bengt Silfverstrand (s), Lars Leijonborg (fp), Lars Svensson (s), Birgitta Rydle (m), Ingvar Johnsson (s), Margareta Israelsson (s), Berit Löfstedt (s), Birger Hagård (m), Marianne Andersson i Vårgårda (c), Björn Samuelson (v), Ewa Hedkvist Petersen (s), Margitta Edgren (fp) och Claes Roxbergh (mp).

Avvikande mening

Birger Hagård (m) anser

att den del av utskottets yttrande som börjar med "Enligt utbildningsutskottets" och slutar med "motion 1990/91:Bo311" bort ha följande lydelse:

Utbildningsutskottet anser i likhet med motionärerna att den statliga tillsynen på regional nivå inom utbildningsområdet riskerar att bli tvehövdad genom skolverkets regionala organisation och de av regeringen föreslagna samordningstjänsterna vid länsstyrelserna. Enligt utbildningsutskottets uppfattning kan detta skapa nya problem, nya revirkonflikter och nya tveksamheter om var besluten egentligen skall fattas. Med hänvisning till det anförda föreslår utbildningsutskottet att bostadsutskottet med bifall till motion 1990/91:Bo311 avstyrker regeringens förslag att sammanlagt 12,5 milj.kr. anvisas för en länsexpert på utbildningsområdet vid varje länsstyrelse under anslaget D 1. Länsstyrelserna m.m.

